

Fra dokumentasjonsforvaltning til informasjonsforvaltning - visjoner for en verden uten Noark

▶ *Olav Satastøtten*

▶ Fagsystemkoordinator, Oslo byarkiv, Oslo kommune

Ny arkivforskrift og et mulighetsrom

- ▶ Innebygd arkivering vil transformere deler av arkitektur-landskapet
- ▶ Noark har skapt Lego-landskap med alt for mange broer og øyer
- ▶ Sakarkivløsningene er mastodonter vi bruker når ting skal være «offisielt»
- ▶ -som om en lekes butikk i fagsystemene?
- ▶ Men: Klossene er informasjonselementer og objekter som kan settes sammen annerledes basert på APIA

Brevposttankegangens begrensninger

- ▶ Feilvurderingen «Dokumentasjon om saksbehandlingsprosesser må eksporteres fra sitt opprinnelige system og over i en sakarkivløsning
- ▶ Vi tvinger strukturerte data over i et ustrukturert landskap
- ▶ Noark-kravet gjorde at vi ikke kunne se fagsystemene som den autoritative kilden
- ▶ Noark-godkjenningsprosessen utelukket en flora av fagsystemer som selvfølgelig fungerer men som må/måtte ha integrasjoner
- ▶ Alle fagsystemene må vurderes for Innebygd arkivering og Innebygd arkivering må inn i kravspesifikasjonene

Det parallelle univers

- «Når ting skal sendes offisielt må det over i sakarkivløsningen»
- Et sammensurium av integrasjonsbehov
- En rigg komponert av formkrav og forvaltningspraksis skapt utenfor Noark og arkivregelverket

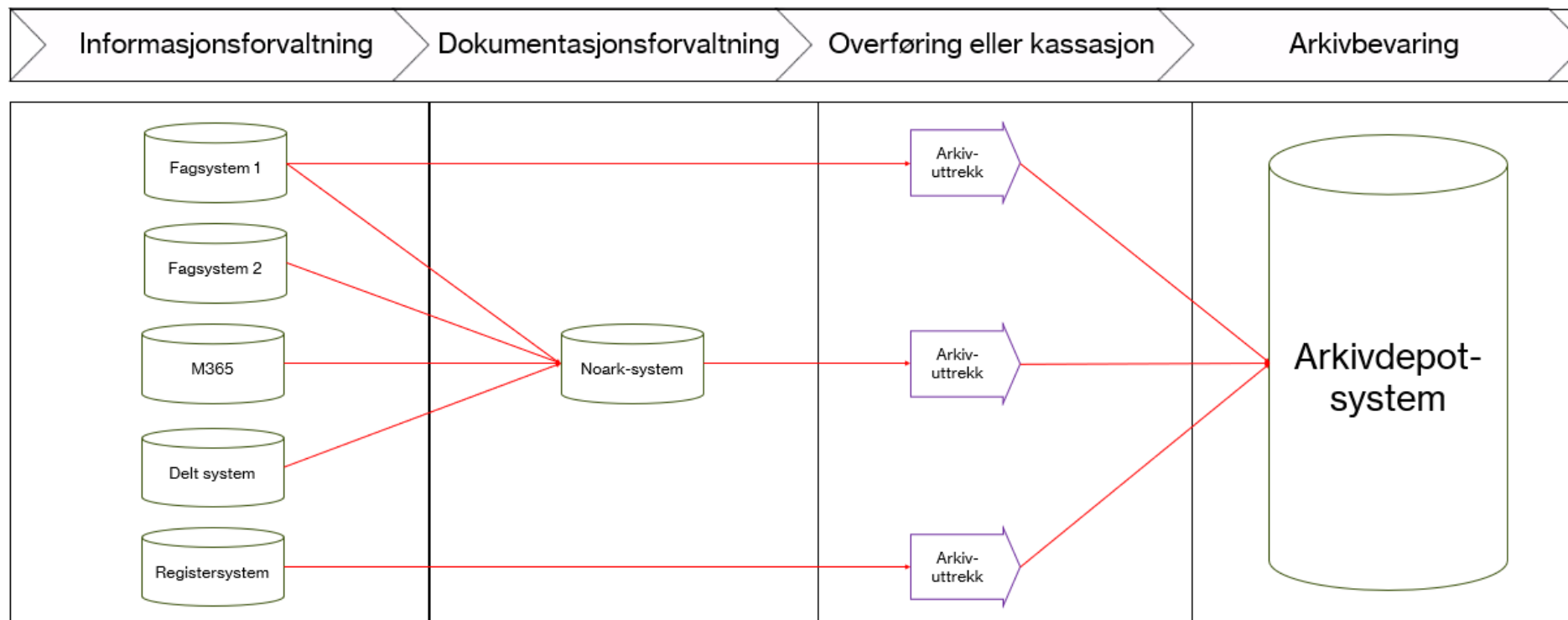
Fra dokument til data

- ▶ Fokus må flyttes fra PDF til datasett (Sakarkivløsningene binder oss til ustrukturerte data)
- ▶ Metadata, identifikatorer og rammeverk for klassifikasjon blir nøkkelen for gjenfinning og kontekst.
- ▶ Tilgjengeliggjøring må skje i sanntid, ikke om 25 år.
- ▶ Dokumentbegrepet utfordres av datadeling og prosessinformasjon.

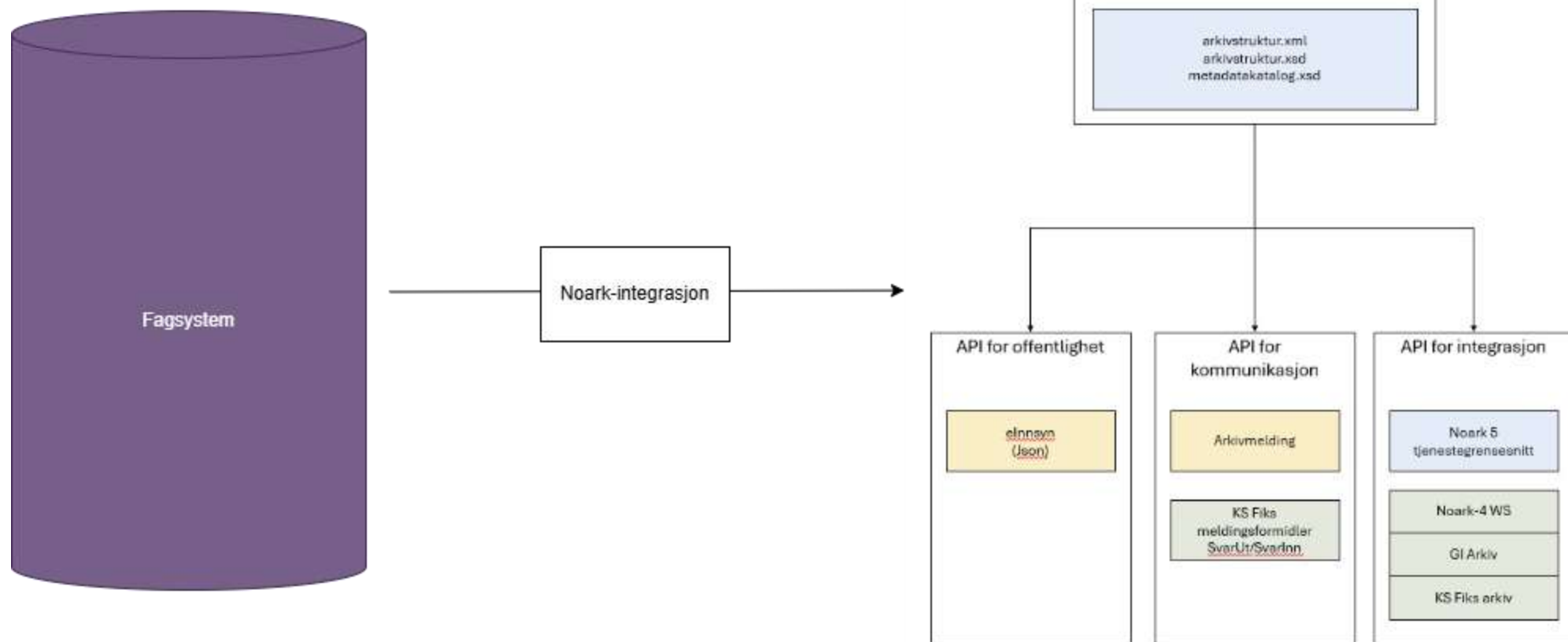
Lånt fra Arkivverket sin presentasjon på INIOs høstseminar

Noark er blitt en «quick-fix» som løsning på arkivbehov

Dagens realitet

Innebygd arkivering

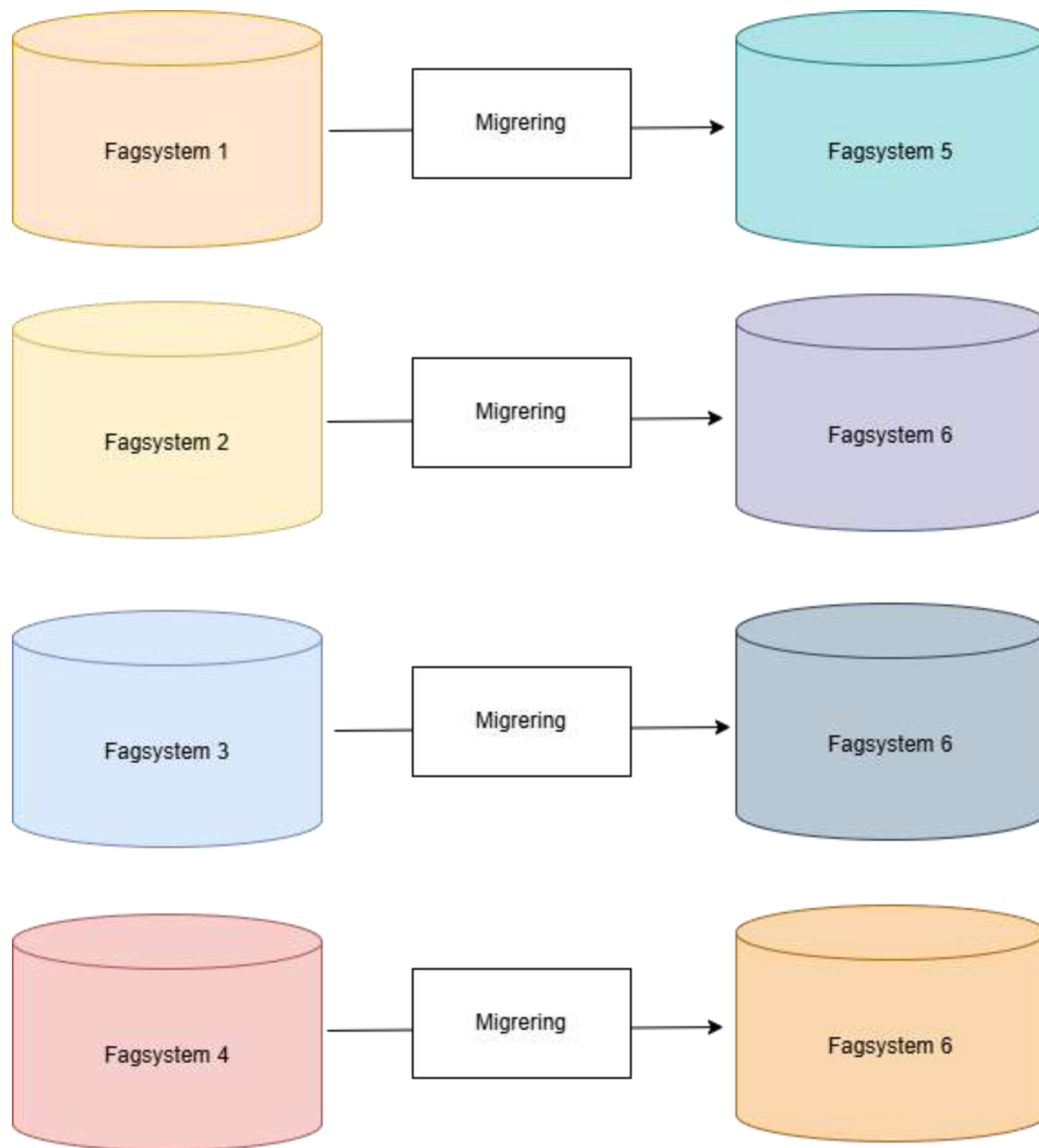
Integrert

API mot elnnsyn
API mot Altinn, KS Fiks
Eksportfunksjonalitet
Logg/journalgenerator

Informasjonssystem

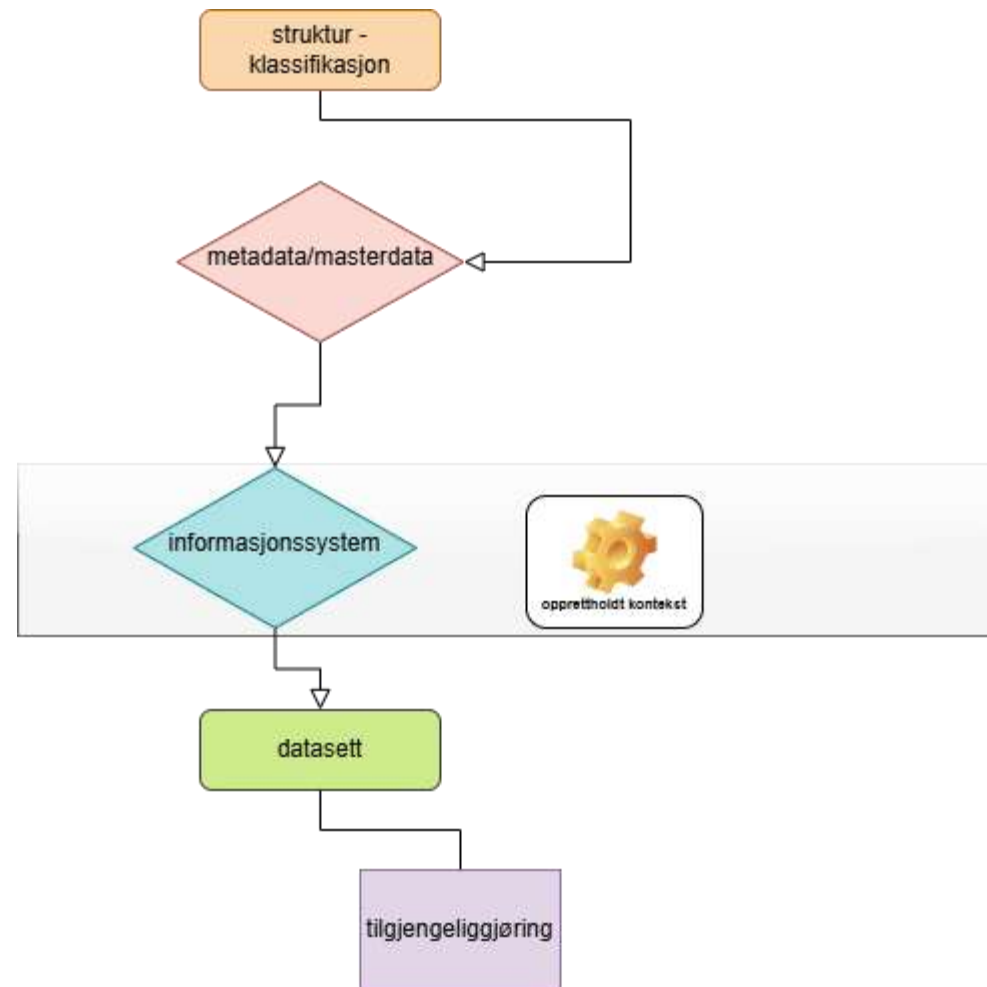
Forutsetninger

Bevarings- og
kassasjonsvurdeing
APIA-vurdering

Hensikten med avlevering i statlig sektor reduseres

1. Fordi dataene holdes "i live" ved migrering
2. Virksomhetene deler dataene

APIA på VAR og i sanntid

En APIA-vurdering kan gjennomføres på alle systemer som inneholder regelverksbundet dokumentasjon

De store kan gjøre vurderingene for de små -gevinstene blir massive

Vi vil gå fra en snever liste over Noark-godkjente systemer til en omfattende og tilgjengelig oversikt av systemer forvaltningen har vurdert og «godkjent» for innebygd arkivering

Bortfallet av Noark åpner for større samarbeid forvaltningsorganene i mellom
Gevinst: erfaringsdeling om innovasjon/endringsledelse

Evighetsperspektivets begrensninger

Tilgjengeliggjøring må skje her og nå

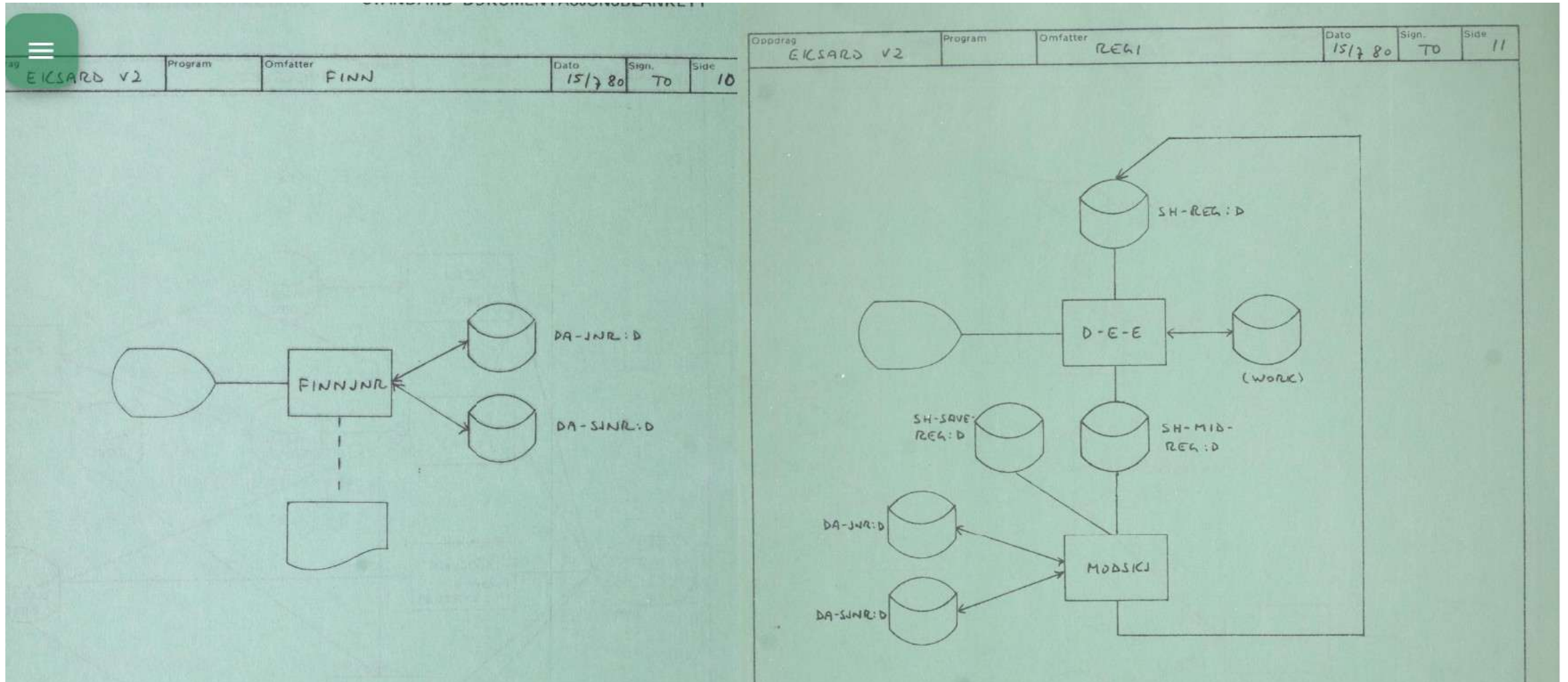
Dette har potensielt tverrsektorielt og sektoroverskridende konsekvenser

På statlig nivå: etablering av sektor- eller områdebaserte noder for deling av data og dokumentasjon

På kommunalt nivå: Depotinstitusjoner som aktive tilbydere av data i nåtid

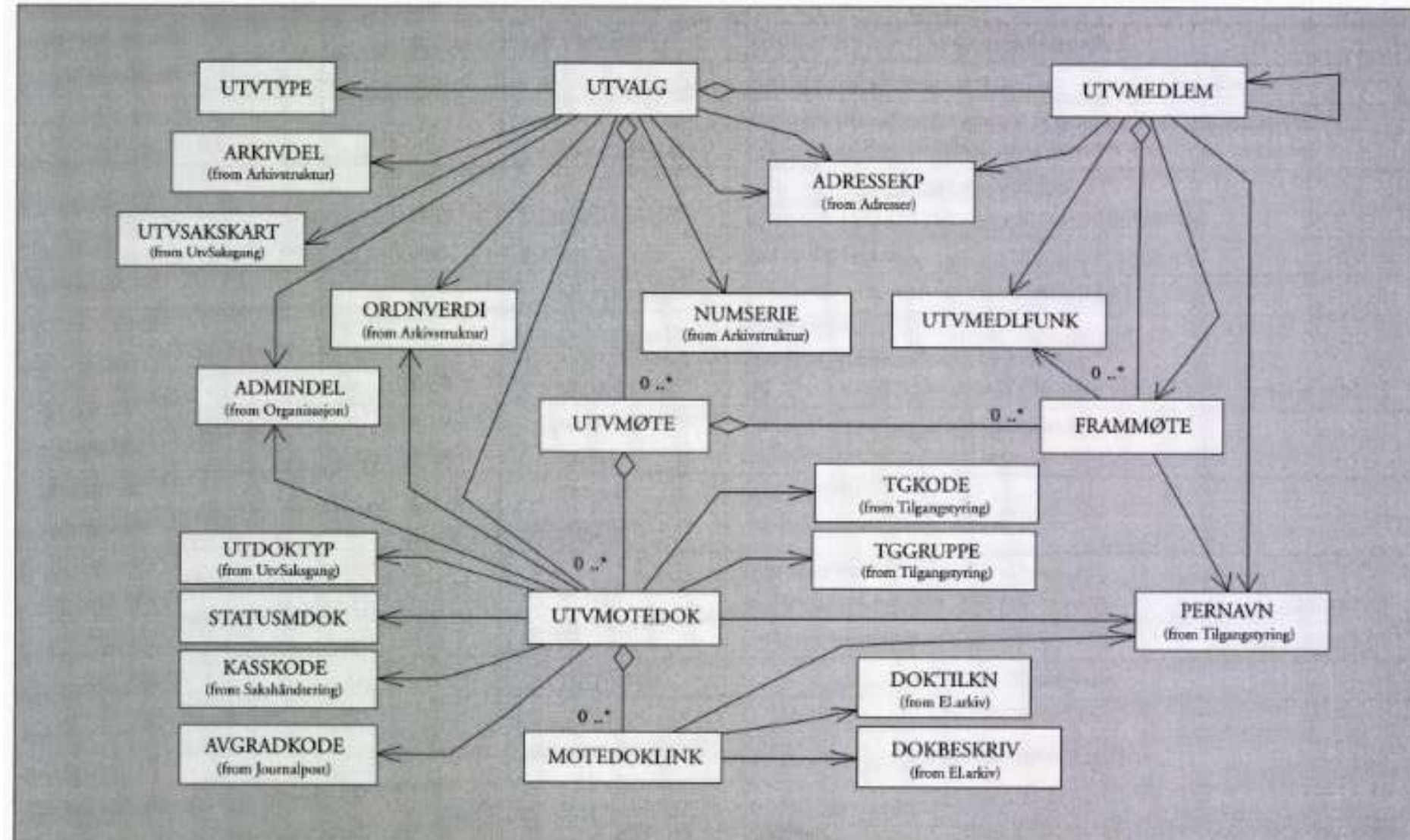

EKSARD – Forløperen til Noark, 1980.

Noark 4 - 1999

14.6 Modul for utvalgsbehandling

Innebygd arkivering

- Dette toget har allerede begynt å bevege seg
- KS FAK og Målbilde for Innebygd arkivering i kommunal sektor
- Fylkeskommunenes «Dokumentasjonsbehov ved vurdering av fagsystem»
- Agder-kommunene
- Oslo kommune
- Tolletaten

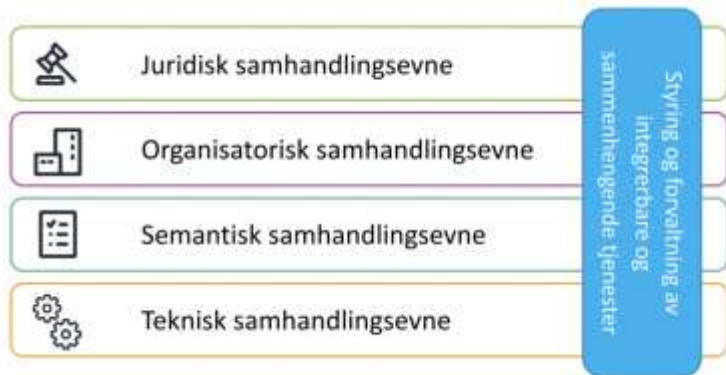
Tolletatens visjon

- Det de gjør åpner opp for en helt ny tilnærming *post-»sakarkivsystemet»*
- Å bygge prosess i sanntid uten parallelle univers
- Å slippe å føle at en må hele forvaltnings-Norges krav tredd nedover ørene bare fordi en skal skrive et brev, få det godkjent og ekspedert.
- Et nytt perspektiv på klassifikasjon og struktur
- Labelling og tagging i en prosessbasert tilnærming

Innovasjonsvegring og endringskepsis

- Innovasjon innenfor dokumentasjonsforvaltningen siden Noark 5 (2008) har vært oppsiktsvekkende mangelfull
- En innbilt og forestilt transformasjon fra dokumentasjonsforvaltning til informasjonsforvaltning
- Manglende forståelse av hva som ligger i EIFF-modellen

Datadeling og lovverk

- ▶ NOU om datadeling adresserer arkivsektorens kjerneområder.
- ▶ DigDir og Digitaliseringsdepartementet utvikler informasjonsforvaltning
- ▶ Arkivsektoren henger enten med eller blir en salderingspost

Tradisjonelle løsninger – utfordringer

- Brevposttankegangen begrenser innovasjon.
- Fokus på inn-/utgående dokumenter er utdatert.
- Sakarkivsystemene er en postkasse
- Leverandørene tilbyr kun eksisterende funksjonalitet.

Innebygd arkivering

- ▶ Erfaringer fra Oslo kommune
- ▶ Felles Kommunal Arkitektur
- ▶ Kontekstuell ramme erstatter tradisjonell sak.

